

Beslaglegging

U heeft een bedrijf en uw openstaande vordering wordt niet betaald. Betalingsherinneringen, aanmaningen, e-mails en telefonische betalingsverzoeken hebben niets uitgehaald. Nu overweegt u om beslag te laten leggen om uw debiteur te dwingen alsnog tot betaling over te gaan. Maar hoe werkt het precies? Welke vormen zijn er en wat zijn de risico's? U leest het hier.

Twee vormen van beslag: executoriaal en conservatoir beslag

In Nederland mag alleen de deurwaarder (namens u) beslag leggen. Maar dat gaat niet zomaar. Hij heeft hiervoor toestemming van de rechter nodig of hij moet over een executoriale titel, denk aan een vonnis, beschikken. Hiervoor moet u zorgen. De wet kent een executoriaal en conservatoir beslag. Wat het verschil is en wat er gebeurt als de deurwaarder hiertoe overgaat, leggen we u uit.

Executoriaal beslag

U heeft een gerechtelijke procedure gevoerd maar uw schuldenaar weigert, ondanks het vonnis van de rechter, te betalen. In dat geval kan een deurwaarder met het vonnis, ook wel een executoriale titel genoemd, overgaan tot executoriaal beslag. Er wordt dan beslag gelegd op (een deel van) het vermogen van uw debiteur. Het vermogen, waarop beslag is gelegd, wordt geveild. Uit de opbrengst van de veiling wordt uw vordering voldaan.

Conservatoir beslag

Zolang u als schuldeiser nog niet over een executoriale titel beschikt, kan de debiteur zijn vermogen verkopen of bijvoorbeeld bezwaren met een pandrecht. Zeker als u een juridische procedure start om uw vordering te kunnen incasseren, is de kans hierop aanwezig. Om te voorkomen dat uw debiteur (delen van) zijn vermogen laat 'verdwijnen', kunt u dit vermogen als het ware veilig stellen door conservatoir beslag te leggen. U moet hiervoor toestemming aan de rechter vragen via een verzoekschrift. Dit verzoekschrift moet aan een aantal eisen voldoen, al oordeelt de rechter niet of de vordering juist is.

De debiteur wordt noch van het verzoekschrift noch van het oordeel van de rechter op de hoogte gesteld. Het beslag komt hierdoor, mits de rechter toestemming geeft, als een 'verrassing'. En zolang er conservatoir beslag op bijvoorbeeld een auto en saldo van een bankrekening ligt, mag de debiteur die auto niet verkopen en kan hij het banksaldo niet opnemen. Het beslag op een bankrekening reikt niet verder dan het saldo op het moment van beslagleggen. Latere bijboekingen, die het saldo verhogen, vallen niet onder het beslag.

Conservatoir beslag staat niet vrij en moet altijd – binnen twee weken na de beslaglegging – worden opgevolgd door een juridische procedure. In die procedure vordert de schuldeiser de openstaande vordering van de debiteur. Wijst de rechter die vordering toe, dan wordt het conservatoir beslag omgezet in executoriaal beslag. Zo niet, dan komt het conservatoir beslag te vervallen.

Waarop kan en mag de deurwaarder beslag leggen?

De wet bepaalt dat geen beslag mag worden gelegd op het bed, beddengoed en de kleding van de debiteur, eten en drinken voor een maand en het gereedschap dat een debiteur als ambachtsman nodig heeft voor zijn bedrijfsvoering. Ook geldt een beslagvrije voet, ofwel een minimum aan inkomen dat ter beschikking moet blijven van de beslagene/debiteur voor zijn of haar levensonderhoud en waarop geen beslag mag worden gelegd. Voor het overige geldt dat u zowel conservatoir als executoriaal beslag kunt laten leggen op vrijwel alle vermogensbestanddelen van de debiteur. Beslag op roerende en onroerende zaken en derdenbeslag komt het meest voor.

Beslag op roerende zaken

Hierbij kunt u denken aan beslag op auto's, machines, inventaris en voorraad. De deurwaarder neemt deze goederen in principe niet mee, maar schrijft ze allemaal op. De roerende zaken mogen nog wel worden gebruikt (machines) maar niet meer worden verkocht (voorraad). Dit kan de bedrijfsvoering van de debiteur stilleggen, met alle gevolgen van dien. De rechter zal daarom terughoudend zijn bij het verlenen van toestemming hiervoor. Hij zal in ieder geval vragen of er geen minder ingrijpende beslagmogelijkheden zijn. De deurwaarder mag roerende zaken overigens wel meenemen om te voorkomen dat bijvoorbeeld een luxe auto of zeer dure sieraden toch 'verdwijnen'. De deurwaarder geeft die dan in bewaring. De rechter moet hiervoor toestemming geven.

Beslag op onroerende zaken

Denk aan kantoorpanden, fabrieksgebouwen en grond. Geeft de rechter toestemming, dan legt de deurwaarder beslag door het beslag(exploot) in te schrijven bij het kadaster en het daarna binnen drie dagen aan de debiteur te betekenen. Zeker als de debiteur de onroerende zaak wil verkopen, kan dit beslag nuttig zijn. Een notaris zal niet meewerken aan de verkoop van een onroerende zaak waarop beslag ligt. De debiteur zal er dan eerst voor moeten zorgen dat het beslag wordt opgeheven.

Derdenbeslag

Hieronder valt het beslag onder banken (op het banksaldo), waarbij geldt dat de bank verplicht is om hieraan mee te werken. Ook loonbeslag (beslag bij werkgever debiteur), beslag op toeslagen (zorg-, huur- en kinderopvangtoeslag), beslag op goederen van de debiteur die bij een derde staan en beslag op vorderingen die de debiteur op een derde heeft vallen onder derdenbeslag.

Het bedrag, waarop derdenbeslag is gelegd, wordt, eventueel in delen en rekening houdend met de beslagvrije voet, naar de deurwaarder overgemaakt, net zolang totdat uw vordering is voldaan.

Let op de risico's:

- Beslag leggen kost geld.
Er zijn kosten verbonden aan het leggen van beslag en de juridische procedure die u moet voeren om een executoriale titel te krijgen. Het in bewaring nemen van goederen kost ook geld. Al stelt de rechter u in het gelijk, u krijgt vaak niet alle kosten vergoed.
- De rechter kan uw vordering afwijzen.
Wijst de rechter uw vordering af, dan komt het conservatoir beslag direct te vervallen. Heeft de debiteur door het beslag aantoonbaar schade geleden, dan bent u hiervoor aansprakelijk.
- Elk beslag heeft zijn eigen risico's.
Bij bankbeslag loopt u het risico dat de bank mededeelt dat er geen of een gering saldo op de rekening stond op het moment van beslagleggen. Of de bank beroept zich op verrekening. Bij beslag op onroerende zaken geldt dat de zaken vaak al belast zijn met een hypotheekrecht. De hypotheekhouder heeft bij de verkoop voorrang op de opbrengst van de onroerende zaak, met het risico dat er voor u weinig of niets overblijft. Dit geldt ook bij roerende zaken waarop een pandrecht rust.
- Waak voor het faillissement van uw debiteur.
Gaat uw debiteur failliet, dan komt het conservatoir beslag direct te vervallen en zijn alle kosten voor niets geweest.

Tot slot

Krijgt u uw vordering niet betaald, dan kan het leggen van beslag een goed middel zijn om alsnog betaald te krijgen of een schikking te kunnen treffen. Er zijn echter wel risico's aan verbonden. Win daarom van tevoren juridisch advies in. Door samen na te gaan wat uw kansen en mogelijkheden zijn en waar u tegenaan kunt lopen, kunt u een weloverwogen beslissing nemen.

Deze algemene informatie is niet bedoeld als enige vorm van individueel advies en derhalve niet zonder meer geschikt voor het nemen van financiële beslissingen. Voor toepassing in individuele gevallen raden wij u aan contact met ons op te nemen.

